

LÁSKA PŘIKRÝVÁ MNOŽSTVÍ HŘÍCHŮ

(Krnov, 11.8.2024)

I.čtení: evangelium podle Lukáše 18,9-14

II.čtení: kniha Přísloví 10,12 + I. epištola Petrova 4,8

V křesťanských shromážděních se setkáváme různí lidé. Máme různé povahy, různé schopnosti (a neschopnosti), máme každý jiné zkušenosti a za sebou různorodou historii. Každý taky na cestu víry vyrazil z jiné startovní pozice – někdo vyrostl v křesťanské rodině a od malička měl možnost seznamovat se s Božím Slovem a Boží představou o lidském životě, zatímco jiný o Kristu uslyšel až v pokročilém věku a jeho cesta byla jedním velkým hledáním. Někdo měl skvělé zázemí a kolem sebe inspirativní příklady ctnostného života, zatímco druhého formovalo prostředí drsné a bezohledné, které ctnost považovalo za slabost a nemilosrdnost za ideál.

Jsme opravdu různí a různými cestami nás Pán Ježíš vedl (a vede) k sobě. Bylo to tak od prvopočátku církve – přečtěte si Skutky apoštolské, nebo třeba epištolu Korintským. Jsme různí, ale všichni jsme Boží děti a patříme k Boží rodině. Všichni jsme sestry a bratři, patříme k sobě navzájem. To, co nás spojuje dohromady nejsou společná práce nebo společné koníčky, není to zájem o udržení kulturní památky nebo záliba ve zpěvu starožitných písní ☺. V těchto ohledech jsme každý jiný a máme různé preference.

To, co nás spojuje a přivádí do společného shromáždění, je láska. Láska Boží a láska bratrská (a sesterská). Přivedl nás Ježíš – který sdělil světu, že Bohu tak moc záleželo na světě, že za něj obětoval i vlastního Syna, a který prokazoval Boží lásku i těm nejnehodnějším (například celníkům-kolaborantům nebo nevěrným ženám). Ježíš, který učil své následovníky, že všechny zákony světa se dají shrnout do „dvojpříkázání“: „Miluj Boha a miluj svého bližního“.

Ježíš kolem sebe shromáždil různorodou partu – od vzdělaných po nevzdělané, od nejchudších po bohaté, jak muže tak ženy, přijímal staré i děti, bavil se s domácími i přespolními, a nerozlišoval, jestli uzdravuje úspěšné nebo „loosery“. Všechny zval k Bohu, který dává slunce dobrým i zlým a který jako dobrý Otec stále vyhlíží nezdárné syny, až se budou vracet ze svých podezřelých eskapád.

Jedna věc Ježíše trápila – a to, když viděl bratry a sestry, jak se povyšují jeden na druhého, jak pohrdají jedni druhými a jak jsou k sobě navzájem nemilosrdní. Několikrát v evangeliích narazíme na situaci, kdy Ježíše zarmoutila tvrdost lidských srdcí. Dokonce i tam, kde byl porušen Boží Zákon, Ježíš dával přednost odpuštění před bezohledným, byť spravedlivým trestem. Ukazoval tím na charakter Boží, totiž že i Bůh raději odpouští než odsuzuje.

Ne že by tím zlehčoval závažnost hříchu, nebo relativizoval Zákon. Víme, že při svých výkladech Zákona jeho nařízení ještě přitvrzoval („je řečeno nezabiješ, ale kdo se hněvá na bližního, jako by ho už zabil“ nebo nezczizoložíš, ale kdo se podívá na ženu chtivě, už s ní dokonal cizoložství...). Když vysvobodil cizoložnou ženu z rukou nemilosrdných soudců a ohlásil jí odpuštění, hned ji nabádal, aby hřích už neopakovala. Víme, že i totálně ochrnutému chlapíkovi měl potřebu nejdříve zvěstovat odpuštění vin, a teprve potom uzdravení těla.

Ježíš, stejně jako celé Písmo, bral hřích vážně. Vina prostě není veličina hypotetická a domnělá, ale naprosto reálná a těžce destruktivní. Uvědomoval si, že hřích s sebou nese těžké, a často nenapravitelné následky. Byl si dobře vědom toho, že naše špatnosti působí hlubokou roztržku mezi námi lidskými bytostmi a naším Stvořitelem a že zraňují lidi kolem nás, a dokonce někdy jejich důsledky dopadají na lidi o generace mladší...

Řešením hříchu ovšem není jeho ignorování nebo prohlášení černého bílým a naopak. Dokonce ani trest, a už vůbec ne pomsta nepřináší úlevu a skutečnou pomoc. Jediné, co může pomoci, je láska, která hřích odpouští. Odpuštění z lásky sice nemůže napravit škody, které

hřích způsobil, ale může je přikrýt – tak jako obvazem se přikrývají rány, aby se mohly zahojit. Ano, láska působí na rány, způsobené naším hříchem, jako hojivé krytí na zraněních, zasazených meči a dýkami.

Toto věděli už starozákonní pisatelé – například autoři moudrostí knihy Přísloví nebo žalmisté – a znovu to opakují spisovatelé novozákonní – například apoštol Petr.

Ten nepochybně vychází i z vlastní zkušenosti – evangelia velmi podrobně zachycují jeho selhání v nejnepjatější chvíli Ježíšova zatčení a soudu, jeho lítost a zahanbení, když si uvědomil, co provedl, a nakonec Kristovo odpuštění, které jej pověřilo vedením celého společenství Ježíšových následovníků.

Odpuštění nacházíme i v podobnosti o dvou návštěvnících kostela (možná až dvou typech církevních uživatelů). Jeden o ně nestojí (nebo si ve své sebejistotě neuvědomuje, že ho potřebuje), druhý touží právě po něm, i když chápe, že si ho nijak nezasluhuje.

Farizeus do chrámu přišel v podstatě bez zájmu o Boží vůli, chtěl Bohu předvést svou dokonalost a pochlubit se svými náboženskými úspěchy. Byl si jistý, že všechno dělá správně a že k Bohu může přistoupit jako rovný k rovnému, jako ke starému kámošovi. A zřejmě si ani při odchodu nevšimnul, že stejně jako ostatní lidé potřebuje Boží milosrdenství a spásu. Porovnával se s druhými lidmi, kteří byli méně dokonalí než on, a z tohoto srovnání mu vycházelo, že může být sám se sebou spokojen. A vůbec nepochybuje o tom, že i Bůh s ním musí být spokojen. Předkládá Hospodinu výstavku svých dobrých činů, je jimi tak oslněn, že si ani nevšimne hříchu nejhoršího, totiž pýchy, povýšenosti a pohrdání druhým. Jeho modlitba vlastně není oslavou Boží, ale sebechválou, která vlastně Boha vůbec nepotřebuje.

A domů odchází, aniž by se jakkoli změnil, Slovo si nepřipustí k srdci a vylitý Duch svatý steče po jeho povrchnosti, aniž by na něm zanechal stopu. Smutný příběh.

Na druhé straně (doslova – tak jako první se postavil dopředu, všem na očích, tak druhý si stěží dovolil překročit práh) stojí celník – tedy vydřiduch, vyděrač a kolaborant. I když si mnozí o něm mysleli všelicos (například zmíněný farizeus), i když se možná před druhými tvářil jako drsňák a necita, cítil svou nehodnost před tváří Vševědoucího Spravedlivého Soudce. Vyznával před Bohem své viny a prosil o odpuštění. Nebyl si jistý sám sebou, spoléhal jen na Boží slitování.

A tento se vrací domů s Božím ospravedlněním. Jeho hřích byl přikryt Boží láskou. Odchází s nadějí a může začít znovu a usilovat ve svém životě o dobré.

Sestry a bratři, Boží láska lidi proměňuje, a proměňuje je právě tím, že odpouští – přikrývá a uzdravuje jejich provinění. Pokud se cítíme jako onen celník, můžeme se radovat, protože Boží Slovo nám přináší odpuštění hříchů. Můžeme odcházet osvobozeni a ospravedlněni.

Zároveň nás ovšem tato láska volá, abychom i my jednali podle jejího příkladu. Tedy, abychom odpouštěli a láskou přikrývali a uzdravovali zranění.

Je hrozně smutné, že často podléháme spíš pokušení hříchy druhých vytahovat a rozpitvávat, rádi odsuzujeme a pomlouváme, často i se zbožným zdůvodněním, že je třeba hřích odhalit a veřejně vyznat. A pokud neposuzujeme závažnost samotného hříchu, máme pocit, že můžeme posuzovat opravdovost nebo neoprávdivost projevené lítosti.

Bible na nás ovšem má naprosto jiný požadavek: „Nesud'te, abyste nebyli souzeni“ a „láskou přikryvejte množství hříchů“. Překvapivě a paradoxně – právě tento přístup je mnohem účinnější při přivádění lidí na správnou cestu, než neustálé připomínání, a vyčítání.

Kéž by mezi námi vládla ta láska, ta kterou Bůh má k nám a která přikrývá naše přestoupení.

Pane Ježíši Kriste,

Zemřel jsi za naše hříchy dávno před tím, než jsme je spáchali. Děkujeme Ti.

Odpustils nám naše hříchy, vlastní krví jsi je přikryl a přinesl nám odpuštění Otcovo.

Nauč nás, Pane, taky tak odpouštět všem, kdo nám nějak ublížili nebo uškodili.

AMEN